והא קא מייתי קדשים לבית הפסול? רבי שמעון לטעמיה דאמר מביאין קדשים לבית הפסול *דתנן אשם שנתערב בשלמים רבי שמעון אומר ישחטו בצפון ויאכלו כחומר שבהן, אמרו לו אין מביאין קדשים לבית הפסול. ורבנן היכי עבדינן? *אמר רבא ימתין לו עד שיוממו ויביא בהמה שמינה ולימא: כל היכא דאיתיה לפסח תחול עליה דהאי ואכיל להו בתורת בכור בעל מום:

מתני' *חבורה שאבד פסחה ואמרו לאחד צא ובקש ושחוט עלינו, והלך ומצא ושחט והם לקחו ושחטו, אם שלו נשחט ראשון הוא אוכל משלו והם אוכלין עמו משלו ואם שלהן נשחט ראשון הם אוכלין משלהן והוא אוכל משלו, ואם אינו ידוע איזה מהן נשחט ראשון או ששחטו שניהם כאחד הוא אוכל משלו והם אינם אוכלין עמו, ושלהן יצא לבית השריפה ופטורין מלעשות פסח שני, אמר להן: אם איחרתי צאו ושחטו עלי, הלך ומצא ושחט, והן לקחו ושחטו: אם שלהן נשחט ראשון הן אוכלין משלהן והוא אוכל עמהן ואם שלו נשחט ראשון הוא אוכל משלו והן אוכלין משלהם ואם אינו ידוע איזה מהן נשחט ראשון או ששחטו שניהם כאחד הן אוכלין משלהן והוא אינו אוכל עמהן ושלו יצא לבית השריפה ופטור מלעשות פסח שני, אמר להן ואמרו לו אוכלין כולן מן הראשון, ואם אין ידוע איזה מהן נשחט ראשון שניהן יוצאין לבית השריפה, לא אמר להן ולא אמרו לו אין אחראין זה לזה. שתי חבורות שנתערבו פסחיהן אלו מושכין להן אחד ואלו מושכין להן אחד, אחד מאלו בא לו אצל אלו ואחד מאלו בא לו אצל אלו, וכך הם אומרים: אם שלנו הוא הפסח הזה ידיך משוכות משלך ונמנית על שלנו, ואם שלך הוא הפסח הזה ידינו משוכות משלנו ונמנינו על שלך. וכן חמש חבורות של חמשה חמשה ושל עשרה עשרה, מושכין להן אחד מכל חבורה וחבורה וכן הם אומרים. שנים שנתערבו פסחיהן: זה מושך לו אחד וזה מושך לו אחד, זה ממנה עמו אחד מן השוק וזה ממנה עמו אחד מן השוק, זה בא אצל זה וזה בא אצל זה וכך הם אומרים: אם שלי הוא פסח זה ידיך משוכות משלך ונמנית על שלי, ואם שלך הוא פסח זה ידי משוכות משלי ונמניתי על שלך:

גמ' תנו רבנן *אמר להן ואמרו לו אוכל מן הראשון, לא אמר להן ולא אמרו לו אינן אחראין זה לזה

מכאן

ופטורין מלעשות פסח שני. לא דמי להא דאמר לעיל[א] (פח:) שכח לפני זריקה חייבין לעשות פסח שני :

הדרן עלך מי שהיה

והא קא מייתי קדשים לבית הפסול. לר"ש קא פריך דממעט בזמן אכילת הבשר ושורפו לנותר עד בקר שלא כדין משום ספק פסח והא"ל ירעו, שדין הבכור לשני ימים ולילה אחד : **מביאין קדשים לבית הפסול.** לממעט בזמן אכילתן מוטב מלנתקן לרעייה : **ישחטו בצפון.** כחומר אשם ולא כשלמים בכל מקום ויאכלו כחומר שבהן כתורת האשם לזכרי כהונה, ליום ולילה, לפנים מן הקלעים : **לבית הפסול.** שממעט בזמן אכילת השלמים, אלא ירעו : **ורבנן.** דאמרי אין מביאין היכי עבדינן לפסח שנתערב בבכורות בשלמא גבי אשם שנתערב בשלמים או פסח שנתערב בעולה ואשם איכא למימר ירעו וימכרו ויביא בדמיהן אותן קרבנות כדאמרן לעיל אבל בכור נאמר בו "לא תפדה" ואין לו פדיון ואינו תופס את דמיו ואינו יוצא מקדושתו לחול על המעות אלא נאכל במומו לכהן ופסח בר פדיון הוא ואינו נאכל בלא פדיון : **ממתין עד שיוממו ויביא בהמה שמינה.** ביפה שבהן : **וניחול כל היכא דאיתיה לפסח קדושתיה** · אהנך מעות ומייתי בהנך מעות שלמים כדין מותר הפסח : **ואכיל להו.** לכל התערובת: **בתורת בכור בעל מום.** ואיזו היא תורתו אין נשחט באטליז ואין נמכר באטליז ואין נשקל בליטרא, ואם היה מכיר בפסח שנפדה היה שוחטו ומוכרו באטליז אם ירצה : **מתני' צא ובקש.** את האבוד ושחוט עלינו : **אם שלו נשחט ראשון.** הואיל והם אמרו לו "שחוט עלינו" על שלו הם נמנין ושוב אין יכולין להימנות על שלהן ושלהן ישרף, דפסח בלא בעלים הוא, ואוכלין כולן משלו : **ואם שלהן נשחט ראשון הוא אוכל משלו** · שהרי לא נמנה על שלהן והם אוכלין משלהן שהרי חזרו בהן מן האבוד ומשכו ידיהן ממנו : **והן אינן אוכלין עמו.** שמא שלהן נשחט ראשון ונמשכו ממנו : **ושלהן יצא לבית השריפה.** שמא שלו נשחט ראשון ואין נמנים על השני : **ופטורין מפסח שני.** דממה נפשך בראשון נימנו ואכילה לא מעכבא : **אמר להם אם איחרתי שחטו עלי** · יחיד שהלך לבקשו ואמר לבני חבורה אם איחרתי שחטו עלי והמנוני עמכם והן לא אמרו "שחוט עלינו": **הוא אוכל עמהן.** ושלו ישרף דכיון שהמנוהו על שלהן הרי נמשך מן הראשון וחזר בו משליחותו : **ושלו יצא לבית השריפה.** שמא שלהן נשחט ראשון ונמשך משלו שהרי עשאן שלוחין : **ופטור מפסח שני.** ממה נפשך בראשון יצא : **אמר להם.** שחטו עלי אם איחרתי ואמרו לו בקש ושחוט עלינו יאכלו כולן מן הראשון דהם שלוחיו והוא שלוחם : **ואם אין ידוע איזהו נשחט ראשון.** ישרפו שניהם ופטורין מפסח שני : **אינן אחראין זה לזה.** אין אחריות ומנוי זה על זה ואין זה וזה חוששין איזו נשחט ראשון אלא הן אוכלים משלהם והוא אוכל משלו : **אלו מושכין להם אחד** · מן הפסחים ואלו מושכין אחד : **אחד.** מבני חבורה זו בא לו אצל חבורה ז

ואחד

ואחד מזו בא לו אצל זו : **וכן הם אומרים.** לאותו יחיד הבא אצלן : **אם שלנו הוא פסח זה** שמשכנו אלינו ויפה בררנו את שלנו משוך ידיך משלך והימנה עמנו על שלנו ואם שלך הוא פסח זה הרי אתה עליו וידינו משוכות משלנו ויהא לבני חבורה האחרת ונמנינו על זה שלך נמצא אם החליפו הרי זה הומשכו כל חבורה וחבורה משלהן ונמנו על אותו שבררו וכן בני חבורה השניה אומרים ליחיד הבא אצלן ועל כרחינו צריך אחד מאלו לבוא אצל אלו ולימנות עמהן ולא אמרינן ימשכו אלו משלהן בכל מקום שהוא ואלו משלהן ויחזרו וימנו אלו על האחד ואלו על האחד משום דאמרינן בברייתא בגמ' בין לרבי יהודה בין לר' יוסי אסור לימשך כל בני חבורה מן הפסח להניחו בלא בעלים ועכשיו כשהאחד מבני החבורה זו בא אצל החבורה האחרת ממה נפשך אין כאן פסח בלא בעלים אם יפה בררו הרי כל חבורתו עליו חוץ מן האחד שפירש מהן ומשך ידו ואם הם החליפו הרי הלך אחד מהם עם חבורה האחרת וכשמשכו הנותרים את ידיהן ממנו נשאר הוא עליו : **וכן חמש חבורות של חמשה חמשה.** בני אדם שנתערבו פסחיהם כל חבורה וחבורה מושכים להם א' מן הפסחים וחמשה אנשים שבכל חבורה וחבורה מתחלקין לחמשה פסחים שאם החליפו לא יהא כאן פסח שלא יהא אחד מבעליו הראשונים עליו : **וכן הם אומרים.** כשנעשו עתה חבורות חדשים אומרים הארבעה לאחד אם שלך הוא פסח זה ידי ארבעתינו משוכין מארבעה פסחינו בכל מקום שהן ונימנינו עמך וכך הן חוזרין ואומרים לשני וכן הארבעה לכל א' שבחבורה וכן כל חבורה וחבורה : **שנתערבו פסחיהן.** ראובן ושמעון שנתערבו פסחיהן ראובן מושך לו אחד ושמעון מושך לו אחד ראובן הולך וממנה עמו את לוי מן השוק ואומר כל מקום שהוא פסח שלי הרי אתה נמנה עליו שמעון ממנה עמו את יהודה מן השוק דעכשיו יהו שנים על כל אחד כל מקום שהוא : **זה בא אצל זה.** ראובן בא לו אצל פסח שמשך לו שמעון ושמעון בא לו אצל פסח שמשך לו ראובן וכן אומר ראובן ליהודה הנשאר על פסח שבירר לו שמעון אם שלך הוא פסח זה שיפה בירר לו שמעון תחלה הרי ידי משוכות משלי והריני נמנה עמך על זה ואם שלי הוא פסח זה שלא כיוונו לברר תחלה יפה ואין זה פסח שנימנית עליו עם שמעון הרי ידיך משוכות משלך והמנה על זה, ולכך הוצרך כל אחד להמנות אחד מן השוק שאם באו להתנות כשהן יחידין ולומר אם שלי הוא פסח זה ושלך שלך הרי יפה בררנו ואם לאו הריני מושך משלי ונמנה על שלך נמצא כשהוא נמשך משלו הרי הוא מניח פסחו כמות שהוא כלומר בלא בעלים שעדיין לא נמנה אחר עליו ואפי' לר' יוסי *לית ליה והא ליכא למימר שימנה כל א' על של חבירו קודם שימשך משלו, דהנמנה על שני פסחים אין זה מנין : **גמ'**

מכאן

עין משפט
נר מצוה

לו א מיי' פ"ו מהל' פסולי המוקדשין הלכה טו :
לז ב מיי' שם והל' יב ופי"ד מהל' ק"פ הלכה ח :
לח ג מיי' פ"ג מהל' ק"פ הלכה ד :
לט ד מיי' שם הלכה ה :
מ ה ו מיי' שם הל' ו :
מא ז ח מיי' שם הל' ז :
מב ט מיי' שם הלכה ח :

נוסחא
תערובת
פסח ובכור
איך עושים
א) הבאות קדשים
לבית הפסול
ב) בכור אינו
נפדית

◆

רבינו חננאל

יאכלו ואקשי' והא קא מייתי קדשים לבית הפסול שדין הבכור לאכול שני ימים ולילה אחד כדתנן בפ' איזהו מקומן של זבחים והפסח אינו נאכל אלא בלילה ומותר הפסח נמי אינו נאכל אלא ליום ולילה כמו שאמרנו בפרק שקודם זה וכיון שאתה אוכל הבכור בקדושת פסח אתה גורם לו להפסל הנותר בבקר כדין הפסח והוא כשר עדיין עד יום ג' והוו וכי מביאין קדשים כי האי גונא לבית הפסול דתנן בזבחים פ"ח אשם שנתערב בשלמים רבי שמעון אומר שניהם ישחטו בצפון ויאכל כחומר שבהן אמר לו אין מביאין קדשים לבית הפסול אלא לרבנן היכי לעביד אמר רבא ממתין להם עד שיוממו ומביא בהמה שמינה ואומר כל היכי דאיתיה לפסח תחול קדושתיה עליה דהאי ואכיל להו לתרך בתורת בכור : מתני' חבורה שאבדה פסחה ואמרו לאחד צא ובקש עלינו כו' · ת"ר אמר להם ואמרו לו אוכלין מן הראשון לא אמר להם ולא אמרו לו אין אחראין זה לזה

נוסחא
חבורה
שנאבד
פסחם

נוסחא
פסחים
שנתערבו

◆

הגהות מהר"ב רנשבורג

[א] תוס' ד"ה ופטורין וכו' דלא דמי להא דאמר לעיל וכו' · נ"ב עי' מהרש"א ולח"מ פ"ג מהלכות ק"פ הלכה ד' והצל"ח לא ראהו :

מסורת
הש"ס

זבחים עז.
קדושין מה:
[תוספתא פ"ט]
[לקמן צט:]